

सुनको मूल्यमा एकै दिन २० हजार ५०० रुपैयाँ वृद्धि

नयाँ पत्रिका

नेपाली बजारमा सुनको मूल्य एकै दिन हालसम्मकै उच्च तोलामै २० हजार पाँच सय रुपैयाँले बढेको छ। योसँगै सुनको मूल्य पनि नयाँ विन्दुमा पुगेको छ। बुधबार सुनको मूल्य प्रतितोला तीन लाख १८ हजार आठ सय रुपैयाँ थियो। बिहीबार २० हजार पाँच सय रुपैयाँले बढेर प्रतितोला तीन लाख ३९ हजार तीन सय रुपैयाँ पुगेको हो।

यस्तै, चाँदीको मूल्य पनि तोलामा दुई सय पाँच रुपैयाँले बढेको छ। बुधबार चाँदीको मूल्य प्रतितोला सात हजार तीन सय रुपैयाँ थियो। बिहीबार त्यो बढेर सात हजार पाँच सय पाँच रुपैयाँ पुगेको हो, चाँदीको यो मूल्य पनि हालसम्मकै उच्च हो। पछिल्लो समय सुनचाँदीको मूल्यले नेपाली बजारमा निम्तर रेकर्ड ब्रेक गर्दै आएको छ।

मुख्यतः भूराजनीतिक दबाबले विश्व अर्थतन्त्रमा पर्ने असरका कारण सुनको मूल्य बढेको हो। विश्व अर्थतन्त्रमा अन्योलता आएपछि लगानीकर्ताले सुरक्षित लगानीका लागि सुनतर्फ लगानी बढाएका छन्। त्यसले गर्दा यसको मूल्य बढेको छ।

बिहीबार सुनको मूल्य बढनुको मुख्य कारण अमेरिका र इरानबिचको द्वन्द्वलाई लिइएको छ। अमेरिकी राष्ट्रपति डोनाल्ड ट्रम्पले बुधबार इरानलाई आणविक सम्झौताको वार्ता गर्न दबाव दिएका थिए। तर, इरानले अमेरिका, इजरायल र सहयोगीहरूविरुद्ध बदला लिने धम्की दियो। यस्तै, अमेरिकी फेडरल रिजर्भ बैंकले बुधबार दहश्व स्थिर राख्यो। त्यसले लगानीकर्तालाई निक्षेपबाट सुनमा लगानी गर्न प्रोत्साहन गरेको समाचार इकोनोमिक्स टाइम्समा उल्लेख छ। ‘अनिश्चितता, भूराजनीतिक तनाव र कम ब्याजदरका बिचमा लगानीकर्ताले सुरक्षा खोजिरहेका वेला सुनको मूल्य बढेको छ। हालैको अमेरिकी फेडरल रिजर्भको ब्याजदर स्थिर राख्ने निर्णयले सुरक्षित सम्पत्तिका रूपमा सुनको माग बढाएको छ। विशेष

एमसिसी प्रसारणलाइनको दायौँ-बायाँ संरचना निर्माणमा रोक

काठमाडौँ / अमेरिकी मिलिनियम च्यालेन्ज कर्पोरेसन (एमसिसी)को अनुदान सहयोग र नेपाल सरकारले लगानीमा बनाइनु लागेको प्रसारणलाइनको दायौँ-बायाँ संरचना निर्माणमा रोक लगाइएको छ। सरकारले बिहीबार राजपत्रमा सूचना प्रकाशन गरेर प्रसारणलाइनको २३ मिटर दायौँ र २३ मिटर बायाँतर्फ पर्ने जग्गामा संरचना नबनाउन र रुख रोप्न निषेध गरेको हो।

एमसिसीको अनुदान र नेपालको लगानीमा चार सय केभीका तीन सय १५ किमि लामो चार प्रसारणलाइन र चार सय केभीका तीन सबस्टेसन निर्माण सुरु गरिएको छ। मन्त्रिपरिषद्को निर्णयानुसार सोही परियोजनाको दायौँ-बायाँ संरचना निर्माण गर्ने र रुखबिरुवा रोप्न रोक लगाइएको हो। ‘एमसिए नेपालले निर्माण गर्ने चार सय केभी क्षमताको आवश्यक नवलपरासी (बर्दघाट सुस्तापूर्व), नवलपरासी (बर्दघाट सुस्तापश्चिम), पाल्पा, तनहुँ, चितवन, धादिङ, सिन्धुपाल्चोक, नुवाकोट, मकवानपुर र काठमाडौँ जिल्लाका जग्गामा पर्ने विद्युत् प्रसारणलाइनको मध्यरेखाबाट २३ मिटर दायौँ र २३ मिटर बायाँमा पर्ने करीव एक हजार तीन सय ८१ हेक्टर क्षेत्रफल जग्गामा कसैले कुनै प्रकारको संरचना निर्माण गर्न तथा रुख रोप्न नपाउने गरी निषेध गरेको सूचना प्रकाशन गरिएको छ,’ राजपत्रमा उल्लेख छ।

गरी अमेरिका र इरानसँग सम्बन्धित बढ्दो द्वन्द्वले लगानीकर्तालाई बहुमूल्य धातुहरूतर्फ धकेलेको छ,’ इकोनोमिक्स टाइम्सको समाचारमा भनिएको छ। अमेरिकी फेडरल रिजर्भले बुधबार ब्याजदरलाई स्थिर राख्ने निर्णय गर्दा पनि यस्तो अवस्था आएको बताइएको छ। ‘अमेरिकी फेडरल रिजर्भले हालै ब्याजदरलाई अपरिवर्तित राखेको छ। यो निर्णय अपेक्षित थियो,’ उक्त समाचारमा भनिएको छ।

यसअघि फिनल्यान्ड सम्बन्धमा अमेरिका र युरोपबिचको विवादले विश्व अर्थतन्त्रमा अन्योलता देखाएपछि सुनको मूल्य बढेको थियो। विगतमा रूस-युक्रेन युद्ध, अमेरिका-चीन व्यापार युद्ध, विश्व आर्थिक मन्दी, कोभिडजस्ता कारणले सुनको मूल्य पटक-पटक बढ्दै आएको थियो। अहिले युरोप-अमेरिकाबिचको विवाद, विश्व भूराजनीतिक तनावलगायतका कारण यसको मूल्य बढेको हो।

यद्यपि, बिहीबार साँझ अन्तर्राष्ट्रिय बजारमा सुनको मूल्यमा भारी गिरावट आएको छ। विश्व बजारमा प्रतिऔंस (२.६६ तोला) ५५ सय डलरमाथि पुगेको सुनको मूल्य बिहीबार साँझ ५२ सय डलरभन्दा कम विन्दुमा आएको छ। पछिल्लो समय विश्वमा चाँदीको माग बढेको छ। तर, चीनलगायतका मुलुकले चाँदीको निर्यातमा कडाइ गरेका छन्। मागअनुसार आपूर्ति हुन नसक्दा चाँदीको मूल्य पनि बढ्दै आएको छ। तर, बिहीबार साँझ अन्तर्राष्ट्रिय बजारमा चाँदीको मूल्य घटेको छ।

नाफासँगै १५.३३

प्रतिशतले बढ्यो

आयकरमा योगदान

पवन तिमिल्सिना / नयाँ पत्रिका

चालू आर्थिक वर्ष ०८२/८३ को दोस्रो त्रैमाससम्म (६ महिनामा) २० वटा वाणिज्य बैंकहरूले ३० अर्ब ५९ करोड खुद नाफा आर्जन गरेका छन्। यो गत आर्थिक वर्षको सोही अवधिको तुलनामा ११.५ प्रतिशतले बढी हो। चालू आवमा ब्याजबापतको आम्दानी बढ्दा त्यसको प्रभाव खुद नाफामा देखिएको छ। समीक्षा अवधिमा बैंकहरूले कुल ९६ अर्ब पाँच करोड ब्याज आम्दानी गरेका छन्। गत आवको ६ महिनामा ९२ अर्ब ६० करोड ब्याजबापत आम्दानी गरेका थिए।

आम्दानीमा सुधार आएसँगै खुद नाफामा वृद्धि हुँदा समग्रमा बैंकहरूले तिनै आयकर पनि १५.३३ प्रतिशतले

GREEN HOME LOAN
FOR SUSTAINABLE LIVING!

ATTRACTIVE FIXED INTEREST RATES STARTING FROM

6.24% p.a.

Global IME Bank
गोबल इमे बैंक लि.

GLOBAL CONNECT
Call Us: +977-3-59739699
globalconnect@igil.com.np

बढेको छ। चालू आवको ६ महिनामा बैंकहरूले १३ अर्ब ५६ करोड आयकर तिराका छन्। गत आवको सोही अवधिमा ११ अर्ब ७६ करोड आयकर तिराका थिए।

सेयरधनीले लगानी गरेको सेयरबाट प्राप्त हुने औसत प्रतिफल (रिटर्न अन इक्विटी) ८.२४ प्रतिशत कायम भएको छ। गत आवको सोही अवधिमा ८.०१ प्रतिशत मात्रै थियो। बैंकको सम्पत्तिका आधार प्राप्त हुने औसत प्रतिफल (रिटर्न अन एसेट) भने ०.८३ प्रतिशतबाट ०.७८ प्रतिशत कायम छ। कर्जा असुली प्रभावित हुँदा निष्क्रिय कर्जाको अनुपात ४.४८ प्रतिशतबाट बढेर ५.०७ प्रतिशत कायम भएको छ। निष्क्रिय कर्जामा कर्जा नोक्सानी व्यवस्थाको अनुपात ११४.४१ प्रतिशतबाट बढेर ११६.५९ प्रतिशत कायम भएको छ। यसले बैंकहरूको वासलातमा दबाव सिर्जना गरेको छ। वाणिज्य बैंकहरूको कर्जा निक्षेपको औसत अनुपात ७९.०९ प्रतिशतबाट घटेर ७३.६६ प्रतिशत कायम भएको छ।

आयकर तिरिको छ। यो गत वर्षको ७० करोड ३१ लाखको तुलनामा कमी हो।

● **ग्लोबल आइएमई बैंक** : ग्लोबल आइएमई बैंकले चालू आवको ६ महिनामा तीन अर्ब २५ करोड खुद नाफा कमाएको छ। यो गत वर्षभन्दा केही सुधार हो। यद्यपि, ब्याज आम्दानी भने आठ अर्ब २९ करोडबाट घटेर आठ अर्ब दुई करोडमा भरेको छ। बैंकले एक अर्ब १३ करोड आयकर तिरिको छ। यो गत वर्षकै

● **हिमालयन बैंक** : हिमालयन बैंकको खुद नाफा एक अर्ब ५१ करोडबाट घटेर एक अर्ब २९ करोडमा भरेको छ। ब्याज आम्दानी पनि पाँच अर्ब २३ करोडबाट चार अर्ब ७० करोडमा सीमित भएको छ। कर्जा प्रवाह सुस्त हुनु र प्रोभिजन खर्च बढ्नु बैंकका लागि चुनौती बनेको देखिन्छ। बैंकको आयकर ६५ करोडबाट घटेर ५३ करोड भएको छ।

● **सानिमा बैंक** : सानिमा बैंकले चालू वर्षको ६ महिनामा एक अर्ब ३९ करोड खुद नाफा कमाएको छ। यो गत वर्षको एक अर्ब १९ करोडभन्दा बढी हो। ब्याज आम्दानी पनि दुई अर्ब ८७ करोडबाट बढेर तीन अर्ब ४२ करोड पुगेको छ। बैंकको आयकर ३६ करोडबाट बढेर ५५ करोड रुपैयाँ पुगेको छ।

● **नेपाल एसबिआई बैंक** : नेपाल एसबिआई बैंकको नाफा ९० करोडबाट बढेर एक अर्ब तीन करोड पुगेको छ। ब्याज आम्दानी पनि दुई अर्ब २९ करोडबाट दुई अर्ब ५६ करोड पुगेको छ। बैंकले ४४ करोड २० लाख रुपैयाँ आयकर तिरिको छ।

● **प्राधम कर्मसंघल बैंक** : प्राधम कर्मसंघल बैंकले दुई अर्ब चार करोड खुद नाफा कमाएको छ। यो गत वर्षको तुलनामा सुधार हो। ब्याज आम्दानी पनि चार अर्ब ४१ करोडबाट चार अर्ब ६५ करोड पुगेको छ। बैंकको आयकर ७९ करोडबाट बढेर ८७ करोड रुपैयाँ पुगेको छ।

● **सिद्धार्थ बैंक** : सिद्धार्थ बैंकको नाफा चालू वर्षमा ५३ करोडबाट उफ्रिएर एक अर्ब ३२ करोड पुगेको छ। ब्याज आम्दानी पनि चार अर्ब ११ करोडबाट चार अर्ब ३२ करोड पुगेको छ। सिद्धार्थ बैंकको आयकर २३ करोडबाट एकाएक बढेर ६१ करोड रुपैयाँ पुगेको छ।

● **सिटिजनस इन्टरनेसनल बैंक** : सिटिजनस बैंकको खुद नाफा ६६ करोडबाट घटेर ३५ करोडमा भरेको छ। यद्यपि, ब्याज आम्दानी भने तीन अर्ब सात करोडबाट तीन अर्ब १४ करोड पुगेको छ। ब्याज आम्दानी बढे पनि प्रोभिजन र सञ्चालन खर्चले नाफा खुम्चिएको देखिन्छ। बैंकको आयकर २६ करोडबाट घटेर १५ करोड रुपैयाँमा भरेको छ।

● **एभरेष्ट बैंक** : एभरेष्ट बैंकको खुद नाफा दुई अर्ब ११ करोड पुगेको छ। यो गत वर्षभन्दा थोरै बढी हो। ब्याज आम्दानी पनि चार अर्ब ३१ करोडबाट चार अर्ब ५७ करोड पुगेको छ। बैंकले एक अर्ब पाँच करोड रुपैयाँ आयकर तिरिको छ।

● **राष्ट्रिय वाणिज्य बैंक** : बैंकको खुद नाफा ७६ करोडबाट बढेर एक अर्ब ७७ करोड रुपैयाँ पुगेको छ। ब्याज आम्दानी पनि चार अर्ब ४० करोडबाट ६ अर्ब १० करोड पुगेको छ। राष्ट्रिय वाणिज्य बैंकको आयकर ३२ करोडबाट बढेर ७५ करोड रुपैयाँ पुगेको छ।

सहकारीमा जोखिम र बैंकको ब्याजदर घटेपछि बिमामा तानिए निक्षेपकर्ता

नयाँ जीवन बिमा व्यवसायमा उत्साह, ६ महिनामा ४८ प्रतिशतको वृद्धि

मिलन विश्वकर्मा / नयाँ पत्रिका

चालू आर्थिक वर्ष ०८२/८३ को ६ महिनामा नयाँ जीवन बिमा व्यवसायमा ४८ प्रतिशतको वृद्धि देखिएको छ। नेपाल बिमा प्राधिकरणले सार्वजनिक गरेको पुस मसान्तसम्मको जीवन बिमा व्यवसायको तथ्यांकले यस्तो देखाएको हो। चालू आवको ६ महिनामा २३ अर्ब ८६ करोड २५ लाख प्रथम बिमाशुल्क संकलन भएको छ। गत आवको यही अवधिमा १६ अर्ब १२ करोड २१ लाख प्रथम बिमाशुल्क संकलन भएको थियो। नयाँ व्यवसाय बढाउने मामिलामा नेपाल लाइफ अग्रस्थानमा छ। उक्त कम्पनीले पाँच अर्ब ९९ करोड १७ लाख यस्तो शुल्क उठाएको छ। दोस्रो स्थानमा रहेको नेसनल लाइफले तीन अर्ब १० करोड ९४ लाख र एलआइसी नेपालले एक अर्ब ६८ करोड १० लाख प्रथम बिमाशुल्क उठाएका छन्। यस अवधिमा वैदेशिक रोजगार बिमाबाट एक अर्ब ७१ करोड ५६ लाख प्रथम बिमाशुल्क उठेको छ। यो रकम पछि सबै कम्पनीलाई बाँडफाँट गरिनेछ।

सामान्यतः ५, १०, १५, २०, २५ वर्षजस्ता निश्चित अवधि तोकेर बिमा गरिन्छ। त्यसमा हरेक वर्ष तोकिएको दरमा बिमाशुल्क तिर्नुपर्छ। त्यसमा पहिलोपटक बिमितले तिर्ने शुल्क नै प्रथम बिमाशुल्क हो, जुन समीक्षा वर्षमा ४८ प्रतिशतले बढेको छ। हाल नेपालमा कुल १४ जीवन र तीन जीवन लघु बिमा कम्पनी छन्।

■ **कुल व्यवसायमा १९ प्रतिशतको वृद्धि** समीक्षा अवधिमा जीवन बिमा कम्पनीहरूको कुल व्यवसाय भने १९ प्रतिशतले बढेको छ। चालू आवको ६ महिनामा ९६ अर्ब ६४ करोड तीन लाख रुपैयाँ जीवन बिमाशुल्क संकलन भएको छ। गत आवको यही अवधिमा ८१ अर्ब १७ करोड ६८ लाख रुपैयाँ बिमाशुल्क संकलन भएको थियो। त्यसमा प्रथम बिमाशुल्क २३ अर्ब ८६ करोड २५ लाख र नवीकरण बिमाशुल्क ७२ अर्ब ७७ करोड ७७ लाख रुपैयाँ रहेको छ।

■ **थपिए सवा ६ लाख सक्रिय बिमित** चालू आवको ६ महिनामा ६ लाख १९ हजार एक सय ३७ जना सक्रिय बिमित थपिएका छन्। गत आसारमस एक करोड ५६ लाख ३० हजार नौ सय ९१ वटा बिमालेख सक्रिय थिए। पुस मसान्तसम्म आउँदा त्यो बढेर एक करोड

कम्पनी	प्रथम बिमाशुल्क (रु. लाखमा)
नेपाल लाइफ	५९,९१७.७७
नेसनल लाइफ	३१,०९४.८५
लाइफ इ. कर्पोरेसन (नेपाल)	१६,८१०.५४
सूर्यज्योती लाइफ	१४,४३६.२६
सिटिजन लाइफ	१२,९८२.६७
हिमालयन लाइफ	११,६५४.७५
एसियन लाइफ	११,३३५.९२
आइएमई लाइफ	११,०६२.०२
सानिमा रिलियन्स लाइफ	१०,०७२.६२
रिलायबल नेपाल लाइफ	९,७४३.३८
प्रभु महालक्ष्मी लाइफ	७,९८७.९६
मेट लाइफ	७,५८४.३५
राष्ट्रिय जीवन बिमा कम्पनी	६,१९९.१४
सैन नेपाल लाइफ	५,५१८.७९
गार्डियन माइक्रो लाइफ	१,८६०.२७
क्रेस्ट माइक्रो लाइफ	१,८३५.७०
लिबर्टी माइक्रो लाइफ	१,३७२.३६
वैदेशिक रोजगार बिमा	१,७१५.८९

६२ लाख ५० हजार एक सय ३६ पुगेका छन्। गत आवको पुस मसान्तसम्म यस्तो बिमालेख संख्या एक करोड ४० लाख ४१ हजार तीन सय ५३ थियो। पछिल्लो एक वर्षमा सक्रिय बिमालेखको संख्या २२ लाख आठ हजार सात सय ८३ थपिएको छ।

■ **यसकारण बिमामा तानिए निक्षेपकर्ता** सहकारीमा जोखिम र बैंकको ब्याजदर कम भएपछि अहिले सर्वसाधारणमा बिमाप्रति आकर्षण बढेको छ। सिटिजन लाइफ इन्स्योरेन्सका प्रमुख कार्यकारी अधिकृत तथा नेपाल जीवन बिमक संघका निवर्तमान अध्यक्ष पोषक पौडेलले नयाँ व्यवसाय बढ्नुमा बहुपक्षीय कारण भएको बताए। ‘यसपालि नयाँ जीवन बिमा व्यवसायमा उत्साहन नै छ। पछिल्लो समय आर्थिक गतिविधि पनि बढ्दै गएको छ। कोरोना, पटक-पटक आउने बाढीपहिरोलगायतका कारण सर्वसाधारणले बिमाको आवश्यकता गर्दै आएका छन्। पछिल्लो समय लगानीका हिसाबले पनि सुरक्षित देखेका छन्। अहिले सहकारीमा पैसा सुरक्षित छैन भने अनुभूति सर्वसाधारणलाई

● **नबिल बैंक** : नबिल बैंकले चार अर्ब ७५ करोड रुपैयाँ खुद नाफा कमाउँदै बैकिङ क्षेत्रको अग्रणी स्थान कायम राखेको छ। ब्याज आम्दानी पनि सात अर्ब ८९ करोडबाट बढेर आठ अर्ब आठ करोड पुगेको छ। नबिल बैंकले चालू अवधिमा एक अर्ब ८५ करोड रुपैयाँ आयकर तिरिको छ। यो गत वर्षको एक अर्ब ३९ करोडभन्दा निकै बढी हो। खुद नाफामा अग्रस्थानमा रहेकाले आयकरमा पनि नबिल सबैभन्दा ठुलो योगदानकर्ता बनेको छ।

● **नेपाल बैंक** : नेपाल बैंकको नाफा ४६ करोडबाट उफ्रिएर एक अर्ब ३० करोड रुपैयाँ पुगेको छ। ब्याज आम्दानी भने चार अर्ब ६२ करोडबाट घटेर चार अर्ब ४४ करोडमा सीमित भएको छ। नेपाल बैंकको आयकर २२ करोड रुपैयाँ पुगेको छ।

● **प्रभु बैंक** : प्रभु बैंकको खुद नाफा एक अर्ब ३३ करोडबाट घटेर एक अर्ब ६४ करोडमा भरेको छ। ब्याज आम्दानी भने चार अर्ब ८६ करोडबाट चार अर्ब ९८ करोड पुगेको छ। बैंकको आयकर एक अर्ब १८ करोडबाट घटेर ९५ करोडमा भरेको छ।

● **एनएमबि बैंक** : एनएमबि बैंकको नाफा दुई अर्बबाट घटेर एक अर्ब ६४ करोडमा भरेको छ। ब्याज आम्दानी भने चार अर्ब २५ करोडबाट बढेर चार अर्ब ७७ करोड पुगेको छ। बैंकको आयकर ८३ करोडबाट घटेर ६८ करोड रुपैयाँमा भरेको छ। ब्याज आम्दानी बढे पनि नाफा घटेकाले तर तिनै क्षमता कमजोर भएको देखिन्छ।

● **एनआइसी एसिया बैंक** : एनआइसी एसिया बैंकको खुद नाफा १५ करोडबाट घटेर १३ करोडमा भरेको छ। ब्याज आम्दानीमा भने ठुलो गिरावट देखिँदै पाँच अर्ब १८ करोडबाट चार अर्ब ३६ करोडमा भरेको छ। एनआइसी एसिया बैंकले पाँच करोड ६२ लाख रुपैयाँ आयकर तिरिको छ। यो गत वर्षभन्दा कम हो।

● **नेपाल इन्भेष्टमेन्ट मेगा बैंक** : बैंकको खुद नाफा दुई अर्ब ८३ करोडबाट घटेर एक अर्ब ६१ करोडमा भरेको छ। ब्याज आम्दानी पनि सात अर्ब ३६ करोडबाट ६ अर्ब ४२ करोडमा भरेको छ। बैंकको आयकर एक अर्ब २१ करोडबाट घटेर ७२ करोड रुपैयाँमा भरेको छ।

● **माछापुच्छ्रे बैंक** : माछापुच्छ्रे बैंकको नाफा ८० करोडबाट बढेर एक अर्ब एक करोड पुगेको छ। ब्याज आम्दानी पनि दुई अर्ब ८२ करोडबाट दुई अर्ब ९५ करोड पुगेको छ। माछापुच्छ्रे बैंकको आयकर ३४ करोडबाट बढेर ४३ करोड

रुपैयाँ पुगेको छ।

● **लक्ष्मी सन्ताराइन बैंक** : लक्ष्मी सन्ताराइन बैंक सबैभन्दा कमजोर देखिएको छ। गत वर्ष एक अर्ब १६ करोड नाफा कमाएको बैंक चालू वर्षमा २७ करोड घाटामा गएको छ। ब्याज आम्दानी भने पाँच अर्ब १९ करोडबाट पाँच अर्ब २४ करोड पुगेको छ। खराब कर्जा र प्रोभिजन मुख्य समस्या बनेका छन्। बैंकले चालू अवधिमा एक रुपैयाँ पनि आयकर तिरिको छैन। बैंक घाटामा गएकाले कर दायित्व शून्य भएको हो।

● **कुमारी बैंक** : कुमारी बैंकले सबैलाई चकित पार्दै नाफा २७ करोडबाट उफ्रिएर दुई अर्ब ७२ करोड पुर्‍याएको छ। ब्याज आम्दानी पनि पाँच अर्ब ३१ करोडबाट ६ अर्ब ७८ करोड पुगेको छ। बैंकको आयकर ४१ करोडबाट बढेर एक अर्ब ६२ करोड पुगेको छ। नाफामा आएको असाधारण वृद्धिको प्रत्यक्ष लाभ सरकारको कर संकलनमा परेको छ। यो वर्ष सबैभन्दा बढी सुधार गर्ने बैंक कुमारी बनेको छ।

● **कृषि विकास बैंक** : कृषि विकास बैंकको खुद नाफा ९५ करोडबाट घटेर ७० करोडमा भरेको छ। ब्याज आम्दानी भने तीन अर्ब ८७ करोडबाट चार अर्ब ५१ करोड पुगेको छ। कृषि विकास बैंकको आयकर ३९ करोडबाट घटेर ३० करोड रुपैयाँमा भरेको छ। नाफा घटेकाले कर योगदान पनि खुम्चिएको छ।

भइरहेको छ। यता बैंकहरूले मुद्दती निक्षेपमा दिने ब्याजदर पनि कम भएको छ। त्यसले गर्दा सहकारी र बैंकमा राखिएको मुद्दती निक्षेप परिपक्व भएपछि जीवन बिमा गर्ने कल्चर पनि बढेको छ। लगानी र जोखिम रक्षावरण दुवै उद्देश्यले बिमा गरिएको छ,’ उनले भने, ‘यसबिचमा कम्पनीहरूले मार्केटिङ पनि बढाएका छन्। बिमाको जागरण बढाएका छौं। विगतमा व्यक्तिलाई बिमा गर्न प्रताप गर्दा कम्पिसन गर्ने नै गाह्रो हुन्थ्यो। अहिले सहजै बिमा गर्न स्वीकार गर्छन्।’ पुस मसान्तको क्लोजिङका कारण पनि व्यवसाय बढ्नु सहयोग पुगेको उनले बताए। कम्पनीहरूले पनि मार्केटिङ बढाउँदा थप सहयोग पुगेको उनको भनाइ छ।

सामान्यतः ब्याजदर घट्दा निक्षेपको पैसा सेयर बजारमा लगानी हुन्छ। तर, पछिल्लो समय सेयर बजारमा पनि त्यति उत्साह छैन। त्यसपछि निक्षेपको पैसा बिमामा ‘डाइभर्ट’ भएको जानकारीवाला बताउँछन्।

■ **बोनस दर बढाउन भने चुनौती**

ब्याजदर घटेका कारण बिमामा सर्वसाधारणको आकर्षण बढ्दा उनीहरूलाई कम्पनीहरूले दिने बोनस दर बढ्नेमा भने चुनौती देखिएको छ। बिमा कम्पनीहरूले आम्दानी, खर्चलगायतका सूचकका आधारमा हरेक वर्ष बिमितलाई बोनस दर तोक्छन्। हरेक वर्षको बोनस दर फरक-फरक हुन्छ। बिमा अवधि सकिएपछि हरेक वर्षको बोनस एकमुष्ट दिइन्छ। बिमा कम्पनीहरूको आम्दानीको मुख्य स्रोत नै मुद्दती निक्षेपबाट प्राप्त हुने ब्याज रकम हो। किनकि, कम्पनीहरूको धेरै लगानी मुद्दती निक्षेपमै छ। अहिले ब्याजदर घटेको अवस्थामा उनीहरूको आम्दानी प्रभावित हुन गई बोनस दर पनि प्रभावित हुने देखिन्छ।

सिइओ पौडेलले ब्याजदर कम हुँदा बोनस दर प्रभावित हुँदै गएको छ। पहिला ब्याजदर धेरै हुँदा लामो अवधिमा राखेको मुद्दती निक्षेपबाट आम्दानी राम्रै छ। अन्यथा कम छ। त्यो अवस्थामा बोनस दर प्रभावित हुन सक्छ,’ उनले भने, ‘तर, अहिले बिमा कम्पनीहरूले लगानीलाई विविधीकरण गर्दै गइरहेका छन्।’